

TMMOB İzmir İKK Aliğa Bölgesi Değerlendirme Raporu-II

11- ALIĞA BÖLGESİNİN MEVCUT ÇEVRESEL KİRLİTİCİ KAYNAKLARI

Sanayi Tesisleri : Sanayi tesislerinden kaynaklanan emisyonlar sadece bu tesislerin bacasından atmosfere verilen emisyonlar olarak değerlendirilmemelidir. Bölgedeki sektörlere göre hammadde ve ürünlerin depolanması-taşınması işlemleri sırasında rüzgar etkisiyle havaya karışan tozlar, buharlaşan organik gaz ve buhar emisyonları gibi emisyonlar da bölge hava kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Uçucu organik bileşikler (VOC'ler):

"Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (HKDYY)" tarafından dış havadaki konsantrasyonu sınırlandırılan tek VOC bileşiği benzen'dir. HKDYY tarafından benzen için öngörülen uzun vadeli (UVS-yıllık) sınır değer 2014 yılı için 10, 2021 yılı için 5 µg m⁻³'tür. Sınır değeri aşacak kadar yüksek benzen konsantrasyonlarının ölçüldüğü noktalar genellikle petrol rafinerisi ve petrokimya tesisine yakın olanlar veya bu tesislerin emisyonlarından hakim rüzgar yönü (kuzey batı) nedeniyle etkilenen noktalardır.

Kalıcı toksik organik bileşikler (POP'lar) : HKDYY tarafından dış hava konsantrasyonlarının ölçülmesi ve izlenmesi öngörülen bileşikler

PAH'lardır. Ancak sadece benzo(a) piren'in dış hava konsantrasyonu sınırlandırılmıştır. 2020 yılı itibariyle benzo(a)piren konsantrasyonunun 1 ng m⁻³ değerini aşmaması gerektiği belirtilmektedir. Aliğa bölgesinde ölçülen konsantrasyonlar değerlendirildiğinde Aliğa kent merkezinde ve Habaş karşısındaki ölçüm noktasında ve Bozköy'de sınır değerini aştığı görülmektedir.

12- TEHLİKELİ GEMİ SÖKÜM TESİSLERİ ATIKLARI

Madensel yağlar, ağır metaller, polisiklikaromatikhidrokarbonlar (PAH), poliklorlu bifeniller(PCB), asbest, organotin bileşikleri (TBT...), dioksin ve diğerleri gemi sökümün kirlenici atıklarıdır.

Asbest lifsi ve kristal yapıya sahip; magnezyum silikat, kalsiyum magnezyum silikat, ve kompleks sodyum demir silikat bileşimi şeklinde bulunan bir grup mineraldir. Asbest yanmazlık kalitesi, yalıtım gücü ve kimyasal olarak nötr olmasından dolayı birçok gemide kullanılmıştır. Örneğin makine dairesinin ya da mürettebat kamaralarının yalıtımında, boruların ve elektrik kablolarının izolasyonunda kullanılmıştır. Çok az asbest lifi konsantrasyonları bile akciğerlerde yara benzeri dokuların oluşmasına ve sürekli nefes alma zorluklarına (asbestozis) yol açmaktadır. Bu durum daha uzun vadede akciğer kanseri

veya solunum organlarını çevreleyen tabakalarda görülen kanserlerle (mezotelyoma) sonuçlanabilmektedir.

Aliğa'da; gemilerden sökülen asbestin diğer tehlikeli atıklarla birlikte denize ve Harmandalı Çöp Döküm Alanına döküldüğü, İzmir'de kurulu fren ve debriyaj imalâthanelerine verildiği savları yaygındır. Dünyada birçok ülkede asbest kullanımına son verilmiştir. Almanya'da asbest dışalımını ve kullanımı sıfırlanmıştır. Danimarka, Hollanda ve İtalya gibi ülkelerde asbest kullanımı yasaklanmıştır.

13- GEMİ SÖKÜM – DEMİR ÇELİK İLİŞKİSİ

Ülkemizde demir çelik üretiminde kullanılan hurdanın % 70.8'i çeşitli ülkelere, % 11.2'si gemi söküm tesislerinden ve % 18'i de yurtiçi kaynaklardan sağlanmaktadır. Aliğa'da kurulu demir çelik tesisleri için ise durum şöyledir: % 8 yurtiçi kaynaklardan, % 12 dışarıdan ve % 80 gemi söküm tesislerinden karşılanan hurdalar ile üretim yapılmaktadır. Çin Halk Cumhuriyeti'ni dışta bırakılacak olursa, Türkiye'nin bu sektördeki büyüme performansı, dünya ortalamasından üç kat daha fazladır. Demir çelik sektörü, Türkiye'de büyüyen ve büyümesi devam edecek bir sektördür. Dünyadaki oluşumlar da ülkemizi; yeni yapılanmalar, yatırımlar bakımından etkileyecektir. Bu arada tekrarlayalım: *Dünyada sökülmesi*

gereken 40.000 gemi vardır! Demir çelik sanayicileri, Dernek web sitelerindeki Sektör Raporunda: "Son yıllarda Çin'in sektördeki ağırlığını arttırmamasıyla, iyice kızışan rekabet ortamında, Türk demir çelik sektörünün ayakta kalabilmesi ve Türk ekonomisine olan katkısını artırabilmesi için, devletin sektör üzerinde, rekabet gücünü düşürecek ilave maliyetler yaratmaması ve diğer ülkelerdeki çelik endüstriler ile aynı koşullarda rekabet edebileceği bir ortamı oluşturması gerekmektedir." demektedirler. "Sektör üzerindeki rekabet gücünü düşürecek ilâve mâliyetler" den kasıt, öncelikle toplumsal ve çevresel mâliyetlerdir. Aynı durum ve rekabet koşulları gemi sökücüler için de geçerlidir. Onların da karşısında ÇHC, Pakistan, Hindistan, Bangladeş vardır. Bu ülkelerde; işçi ücretleri Türkiye'ye göre çok düşüktür ve hiçbir çevresel ve toplumsal mâliyetleri de yoktur (!).

14- DEMİR ÇELİK FABRİKALARININ ELEKTİRİKLİ ARK OCAĞI ATIKLARI VE ÇEVRESEL ETKİLERİ

Elektrik ark ocağı ile üretim yapılan fabrikaların çelikhaneleri ile PM, ağır metal, POP (Kalıcı Organik Kirlenici); haddehaneleri ile de PM, NOx kirliliklerine neden olmaktadır. Hurdada eritimi ve çelik üretimi sırasında iki önemli atık oluşmaktadır. Bunlar EAOT ve cürufur.

EAOT uzun zamandır Türkiye, Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde tehlikeli atık olarak kabul edilmektedir. Bu atık maddenin çevreye zarar vermeden güvenli bir şekilde giderilmesi ve depolanmasının sağlanabilmesi için özel işlem ve depolama teknikleri gerekmektedir.

15- TERMİK SANTRAL ÇEVREYİ NASIL KIRLETECEKTİR?

Genel hususlar;

- Termik santrallerde; fosil yakıtlar kullanılarak suyu buharlaştırıp, türbin çevrimi ile elektrik üretilmektedir.

-Gezegenimizde karbondioksit salımının en büyük kaynağı termik santrallerdir.

-İlk termik santral 1878 yılında faaliyete başlamıştır

-Kömür, doğal gaz, nükleer enerji, jeotermal, biyomas veya atıklar yakılarak da elektrik üretimi sağlanabilir.

-Hangi kaynak kullanılırsa kullanılsın bu santrallerin verimi % 33 ile % 48 arasındadır.

Su Tüketimi;

-Termik Santrallerin tümü soğutma suyuna ihtiyaç duyar.

-Soğutma suyu ileri derecede arıtılmış olması gerekir elektriksel iletkenliği 0.3-1.0 µS arasındadır.

-1000 MW'lık bir santralin günlük soğutma suyu yaklaşık 40.000 m3/gün'dür.

-Kullanılan soğutma suyu korozyona yol açmaması için oksijen içeriği azaltılır Sudaki oksijen içeriğinin düşürülmesi bu amaca uygun kimyasal madde girdisinin oluşturduğu reaksiyonlar sonucu gerçekleşir.

-Atık ısı buharlaşma yolu ile deşarj edilirken kondensasyon suyu ve soğutmadan dönen sular alıcı ortama deşarj edilir.

- Alıcı ortama deşarj edilen sular, alıcı ortamdaki +8 C yüksek ve canlı organizmaların yaşamını olumsuz yönde etkileyecek nitelikteki sudur.

- Bu su deniz içindeki ekosistemi olumsuz yönde etkileyecektir.

Fosil Yakıt Kullanan Termik Santrallerin Çevreye Katkıları;

-Asidik yağış (yağmur, kar, çığ vb.),

-Hava kirliliği,

-Küresel ısınma

-Toprak kirliliği

-Su kirliliği

-Karasal ve sucul türlerde azalma (yok olma)

-Milyonlarca ton katı atık (kül)

Atmosfere etkileri;

Yanma tepkimesi sonucu:

- Karbon dioksit

-Kükürt di/tri oksit

-Azot oksitler

-Atık baca gazları

- Partikül madde

-Hidrojen siyanür

-Nitritli, sülfürlü ve ağırmetallerle bileşen organik moleküller

Termik Santrallerin atmosfere olumsuz etkileri ileri teknoloji ürünleri filtrasyon sistemleri ile giderilebilir. Ancak; bu sistemlerin, kuruluş, işletme, bakım ve onarım giderlerinin yüksek olması, yatırımcının bu maliyetlerden kaçınmasına, daha ekonomik yatırım seçeneklerine yönelmesine, sistemi yeterince verimli çalıştırmamasına neden olmaktadır.

Kömür bileşiminden kaynaklanan kirleniciler;

1000 MW'lık bir kömürlü santral ortalama olarak yılda;

- 5.2 m3 uranyum (34 kg uranyum-235)

- 12.8 m3 toryum

- 30 ton yüksek düzeyde radyoaktif partikül yaymaktadır.

- 1982 yılında ABD'de ünlü Three Mile Island Nükleer Reaktöründen çıkan radyasyon sızıntısının 155 katı radyasyon bir yılda termik santralden yayılmaktadır.

- Tahminen 1937-2040 yılları arasında 2.700.000 curi'lik radyasyon yayılmaktadır.

- ABD'de 21 eyalette yapılan bir çalışmada termik santralin uçucu kül ve küllerin depolandığı bölgede yer altı sularında arsenik, civa ve kurşun değerlerinde artış görülmüştür.

- Arsenik: başta deri ve akciğer olmak üzere kansere yol açar,

- Kurşun: sinir sistemini tahrip eder,

- Kömür tozu solunum yolu hastalıklarının temel sebeplerinden biridir, ayrıca zehirli pek çok çeşit bileşimin yayılmasına yardım eder,

ABD'de santrallerle ilişkilendirilebilen 291 akarsuda civa derişiminin arttığı görülmüştür.

Sudaki balıklar yolu ile insanlarda tehlike yaratabilecek düzeyler saptanmıştır.

Yanma sonucu oluşan kül, kazan suları, baca gazları ve benzeri atıkların etkileri:

- Arsenik, kurşun, civa, nikel, va-

nadyum, berilyum, kadmiyum, baryum, krom, bakır, molibden, çinko, selenyum ve radyum sıvı ve katı atıklarla birlikte çevreye yayılır.

- Santraller için gereken kömürün de bir madencilik faaliyeti ile sağlanacağı hatırlanırsa; başta AMD olmak üzere zincirleme çok sayıda kirlenmeyi sıralamak mümkündür. Kömür madenciliğinde 20 tane toksik bileşen vardır.

- Linyit kömüründen kaynaklanan Karbon dioksit miktarı doğal gaza göre üç kat fazladır, taş kömürü ise iki kat fazla CO2 üretimine yol açar.

- Uluslararası Enerji Ajansı (International Energy Agency (IEA)) 2030 yılına kadar elektrik üretiminin %85 oranında fosil yakıtlara bağımlı olacağını tahmin etmektedir.

Termik santraller de kullanılacak kömür yurt dışından temin edilecektir. Kalorifik değeri ve yüksek nitelikli olduğu iddia edilen kömür, 400 m uzunluğa erişen 60.000 – 200.000 Dwt.'luk gemilerle getirilecektir.

Aliağa'daki deniz kirliliği bilinmektedir. Diğer sanayi kuruluşlarının liman faaliyetleri ve gemi söküm tesislerinden kaynaklanan kirliliğin denetlenmediği ve bu konuda resmi bir çalışmanın da yapılmadığı Aliağa Körfezi'ne gelecek olan bu gemilerin çevresel etkileri de mevcut kirliliği önemli oranlarda arttıracaktır.

Tesiste katı atık olarak kül ve kükürt oluşacaktır. Kül depolama alanına depolanacaktır veya çimento fabrikalarına satılacaktır. Aynı şekilde

kükürdün de tutulmasıyla oluşacak jipste depolanacak veya çimento fabrikalarına verilecektir. Bu bilgiler, Aliağa'ya bir de çimento fabrikası yapılacağı anlamına gelmektedir.

Neden aynı bölgeye bu kadar yoğun santral talebi geliyor? Enerji ihtiyacının temel nedeni bölgedeki ark ocaklarıdır. Ark ocaklarında kullanılan hurdanın bir bölümü yine ALİAĞA Körfezini kirleterek elde edilen ithal gemi söküm tesislerinden sağlanmaktadır. Demir cevherinden üretim yapan entegre tesisler üretimin %25'ini sağlarken, ithal hurdaya dayalı demir çelik üretimi yapan ark ocakları üretimi %75'e ulaşmıştır. Hal böyle iken ülkemizde 2000 -2009 yıllarında ark ocağına dayalı demir çelik sektörü % 95 büyüyebilmiştir. Sektör projeksiyonlarına göre 2020 ye kadar ark ocağı üretiminin yine ikiye katlanacağı öngörülmektedir. Bu da iki kat enerji santrali, iki kat hurda ithalatı, bu tesislerden eklenecek çevresel kirlenme anlamına gelmektedir.

Sadece Aliağa'daki demir çelik fabrikalarının tükettiği elektrik enerjisi tüm İzmir kenti kadardır. Bu bölgede enerjiyi en çok demir çelik tesisleri tüketmektedir. Bugün Aliağa'da ne kadar biriktiği belli olmayan miktarda ve tehlikeli atık sınıfında bulunan elektrikli ark ocağı tozu bulunmaktadır.

Neden sorusunun cevabı oldukça açıktır. Çünkü artık gelişmiş denilen sömürge ülkeler, kirli üretimlerle karşılanan gereksinimlerini ve yatırımlarını bizim gibi ülkelerde gerçek-

leştirmektedirler. Bu nedenle demir çelik, çimento, madencilik, tekstil, dericilik v.b sektörlerdeki üretimlerinin ülkemizde karşılanıyor olmasıyla birlikte 1990'ların başında CO2 emisyonumuz dünya ortalamasının altında iken son verilere göre dünya ortalamasının üzerine çıkmıştır ve en fazla CO2 emisyonu olan ülkeler listesinde ilk 20 ülke arasındadır. Termik santraller de en fazla karbon emisyonu olan yatırımlardır.

16- TERMİK SANTRAL ATIK DEPOLAMA SAHALARININ YER ALTI SULARINA ETKİSİ

Bu elementler, atıkların yağmur suları ile yıkanması ve olası yeraltı taşıma sınırı sonucu, toprak örtüsü, yüzey suları ve yeraltı sularına karışmaktadır. Çeşitli çevre, alan kullanma ve sağlık problemleri yaratarak, canlı varlıklar açısından tehdit edici boyutlara ulaşabilmektedir(Lee 1982). Aliağa'da yapılacak olan termik santral bu riski taşımaktadır.

- Atık depolama sahasının ve çevresinin jeolojisi bilinmelidir.

- Atık depolama sahasının ve tüm alanın hidrojeolojisi çalışılmalıdır.

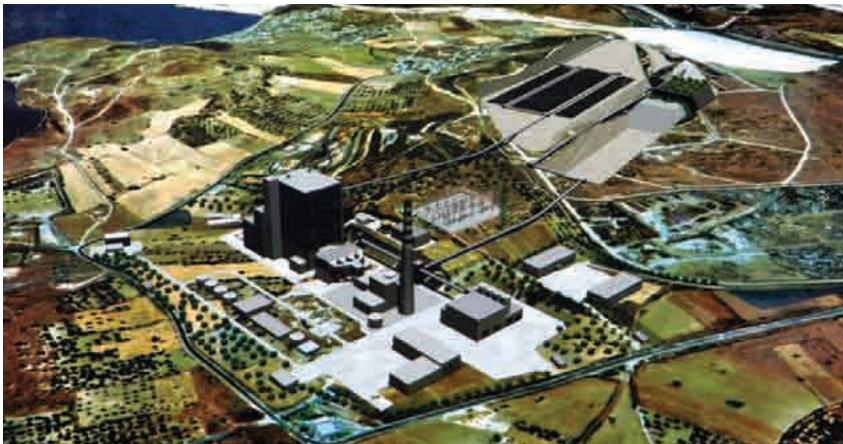
- Şimdiden örnek olması bağlamında kuyulardan ve kuyucuklardan su örnekleri alınmalıdır.

- Gözlem kuyuları belirlenmelidir. Yeraltı sularının kirlenmesi söz konusudur.

17- SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Aliağa bölgesinin mevcut sanayi yapısında çevresel etki açısından en önemli kirletici sanayiler olan Termik Santraller, Demir Çelik Fabrikaları ve Gemi Söküm Fabrikalarının etkileri yukarıdaki bölümlerde özetlenmiştir.

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu Aliağa Bölgesinin tüm çevresel kirlilik kapasitesinin dolduğu hatta aştığı bilimsel çalışmalarla da ortaya konmuş olmasına rağmen; halkın tüm karşı çıkış ve direnişine karşın gerçekleştirilmek istenen termik santral yatırımlarını büyük bir dikkatle izlemektedir. Üstelik İzmir kentinin

Aliağa'dan daha çok etkilendiği kirlilik parametreleri de vardır.

İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş. tarafından kurulacak 350 MW gücündeki kömür santraline Aliağa Belediyesinin inşaat ruhsatı vermesi, yeniden Bölgede yaşanan çevre sorunlarını öne çıkarmıştır.

Aliağa bölgesinde ENKA, HABAŞ (2), PETKİM, EÜAŞ ve ALOSBI (Çakmaktepe A.Ş.)'ye ait 2384 MW (Mega Watt) gücünde altı (6) adet termik santral çalışır durumdadır. Lisans almış ve tesis aşamasına gelmiş üç (3) adet termik santral vardır. İzdemir'e ait 350 MW.lık KÖMÜR Santrali, ENKA'nın kuracağı ÇED raporu alınmış 800 MW.lık İTHAL KÖMÜRLE çalışacak Santral ve HABAŞ A.Ş.'nin kuracağı 450 MW.lık termik santral. Işıksu Enerji Üretim A.Ş. 430 MW.lık termik-doğal gaz santrali tesisi için lisans almış durumdadır.

Bölgede 22 yıl önce Japon ithal kömürüne dayalı olarak yapılmak istenen termik santral girişimi, İzmir'den Aliağa'ya insan zinciri oluşturulması biçimindeki demokratik halk tepkisi ve alınan yargı kararları ile önlenmişti. Aynı tür tesislerin yeniden gündeme getirilmesi, binlerce insanın sağlıklı çevrede yaşama iradesinin ve yargı kararlarının arkasına dolanılması ve yok sayılması anlamına gelmektedir. Planlanan Termik Santrallerde teknolojik tüm önlemler alınsa bile, yalnızca Aliağa için değil, İzmir Kenti ve Kuzey Ege kıyıları ve bölgenin tamamı için büyük bir çevresel felaket yaratacaktır.

Bölgenin tarım bölgesi olduğu ve özellikle zeytin ve diğer meyve ağaçlarının uzun dönem etkilenmelerine açık tarımcılık alanları olduğuna dikkat çekmek gerekmektedir. Özelde Ege bölgesinin ancak genelde tüm ülkemizde ormancılığın korunmasının zorunluluğu karşısında, bölgenin tarım ve orman işletmelerinin işleminden etkileneceği açıktır.

Özellikle bölgenin çok daha temiz ve ekonomik olan rüzgâr ve güneş enerjisi gibi seçeneklere sahip oldu-

ğu gerçeği de bir başka olgu olarak karşımızda durmaktadır. Aliağa'da Kurulu bulunan sanayi tesisleri nedeniyle Aliağa ve yöresinin, zaten kirliliğin yoğun yaşandığı ve sınır değerlerin fazlasıyla aşıldığı bir bölge halini aldığı ortadadır. Demir Çelik Fabrikaları, Gemi Söküm Tesisleri ve diğer tesislerin yarattıkları kirlenme nedeniyle, Aliağa yöresi zaten çevre sağlığı ve canlı yaşamının çok büyük risk altında olduğu bir bölge halini almıştır. Var olan kirlenme faaliyetlerin önüne geçilmesi gerekirken, yeni bir kirlenme faaliyetinin gündeme getirilmesi kaygı vericidir.

Aliağa'daki enerji ve sanayi yatırım politikaları ülkemizin genelindeki uygulamalardan farklı değildir. Aliağa için getirilecek çözüm önerileri Türkiye'nin genel enerji ve sanayi politikaları çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Türkiye'nin enerji arzında (toplam enerji miktarı) fosil kaynaklar % 93 gibi bir dilimi kapsamak da, elektrik enerjisi içerisinde fosil kaynakların payı % 64'leri bulmaktadır.

Elektrik enerjisi kurulu gücünün yaklaşık % 36'sı hidrolik ve rüzgar, güneş, jeotermal, vb fosil olmayan kaynaklardan karşılanmaktadır. Çevre-dostu enerji üretimiyle ilgili hedefler sözde kalmış, ciddi çapta fiziksel ve teknoloji yatırımları yapılmamıştır.

Bağlayıcı ve uygulanabilir yasal düzenlemeler hayata geçirilememiş, Türkiye'nin fosil yakıt bağımlılığı giderek derinleşmiştir. Elektrik üretiminde kapasite kullanım verimlerinin düşük olması ve fosil yakıtların ağırlığı en önemli yapısal sorunlardır. Türkiye'nin elektrik enerjisi kurulu gücü 2011 itibarıyla 53.2 GW olmuştur. 2010 yılında toplam elektrik üretiminin % 46'sı doğalgazdan, % 27'si kömürden, % 3.2'si petrol türevlerinden sağlanmıştır. Rüzgar ve jeotermal enerjiden sağlanan elektriğin oranı toplamda % 2'nin altında kalmıştır."

Fosil yakıtlara bu derece bağımlı bir enerji sektörü sadece olumsuz

çevre etkileriyle değil, dışa bağımlılık ve fosil yakıt piyasalarındaki dalgalanmalar nedeniyle ekonomik istikrar açısından da güvensizlik yaratmaktadır.

Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik yapısal bir dönüşüm gerçekleştirilmeden ve üretim ve tüketimde enerji verimliliklerini artırmadan bu çapta büyük talep artışlarını güvenli bir şekilde karşılaması olanaklı görünmemektedir.

Petrol ve doğal gaz gibi ithal girdilere dayalı olan ve ülkemizin dışa bağımlılığını arttıran enerji üretimimizin, ithal kömüründe eklendiği bir yapıya dönüştürülmesi uluslar arası gündemin önemli bir maddesini oluşturan ve gerek ekonomik gerekse ulusal güvenliğin yaşamsal unsurlarından biri olan "ENERJİ GÜVENLİĞİ" açısından son derece tehlikelidir.

Bu noktada hükümetin enerji politikasını yeniden belirleyerek ithal kömüre dayalı termik santrallerin Türkiye'nin tamamı için engellenmesini sağlayan bir politika değişikliği yapmasını talep edilmelidir. Cari açığımızın ciddi riskler oluşturduğu bir süreçte ithal kömürün ithalat giderlerini arttıran ve GSMH'yı düşüren olumsuz etkileri de bu önerinin gerekçelerini oluşturmaktadır. "Enerji Güvenliği" konusunu ana hedef alması gereken bu yeni politika ithal girdilere dayalı enerji üretimlerinin önünü kapatarak ülkemizin var olan enerji kaynaklarının kullanımı ve alternatif enerji üretimlerinin desteklenmesi yönünde somut ve uygulanabilir çözümler içermelidir. Termik santrallerimizi yerli kaynaklarımızı değerlendirecek biçimde, var olan en iyi teknolojiler kullanılarak, çevresel maliyetler üstlenilerek, çevresel duyarlılığı bilimsel verilerle kanıtlanmış hassas bölgelerden (Aliağa gibi) kaçınılarak, sivil toplumun haklı uyarıları dikkate alınarak, karbondioksit kotalarımızın ithal kömür yakılarak doldurulmasına meydan vermeden, planlanıp ülkemizin Enerji Güvenliği ne katkıda bulunmalıdır.

İzmir ve Ege bölgesinin hemen hemen tüm demir-çelik fabrikalarının, petrokimya tesislerinin toplandığı Aliağa bölgesinde yapılan üretimin daha da artacağı, fabrikaların ve üretim tesislerinin kapasitelerinin büyük bir hızla neredeyse katlanacağı artık bilinmektedir. Hatta bir çok tesis bu çalışmalarını başlatmışlardır bile... ,hal böyle olunca yakın gelecekte kurulacak bu ek tesislere, yeni fabrikaların gereksineceği elektrik enerjisi için yeni enerji santrallerin bölgeye konuşlanacağı görülmektedir. Planlanması yapılmış ve uygulamasına geçilmiş olan bu büyük enerji yatırımlarının sonunda çevre kirliliği, doğanın ve denizin katledilmesi, ulusal elektrik sisteminde harmonik, fliker olarak kirlenmiş bir elektrik kalitesizliği vb olumsuz sonuçlar olacaktır. Kazananın ise ekonomik gücü elinde tutan ulusal ve uluslar arası sermaye ve onun hizmet ettiği güç odakları olacağı çok açıktır.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından yapılan değerlendirmelere göre; ülkemizde yapılmakta olan ve yapılacak tüm enerji yatırımları Türkiye'yi bir enerji üssü yapma kurgusundan farklı bir amacı içermemektedir. En kirliliği üretim süreçlerinden biri olan elektrik enerjisi üretimi sürecini ülkemize kaydırarak bu kirliliği bizim gibi ülkelerde

konuşandırmak, sonrasında bu üretimden oluşacak hava kirliliği çıktısını KARBON AYAK İZLERİ ve bunun sonucu ULUSLAR ARASI KARBON TİCARETİ ve KARBON VERGİLERİ ile bizden tahsil etmek.

Açıkça bu durum bir taşla iki kuş avlama politikasıdır; elektriği sen üret, çevreyi, doğayı, atmosferi sen kirlile ama hem ürettiğin elektrik enerjisini ben kullanayım, hem de atmosfere saldığın karbon emisyonunun cezası olarak KARBON VERGİSİNİ ben alayım, sonuç olarak kazanan her iki durumda da gelişibatiemperyalizmi, kaybeden her yönü ile biz olacağız.”

Yönetenlerin söylediği gibi ülkemiz bir enerji terminali olarak gelişmiş ülkelerin aracı olacak ama ülkemiz insanı ve doğası, havası bu süreçten yaşanacak en olumsuz etkilenilme karşılaşılabilecektir

Aliağa bölgesi özelinde konuyu değerlendirdiğimizde, bölge her anlamda ağır endüstri bölgesi olarak gözden çıkarılmış bir durumdadır. Yetkili ağızlar bile “Aliağa zaten sanayi tesisleri bölgesi olarak ilan edilmiş bir bölge” diyerek durumun olumsuzluğuna ışık tutmaktadırlar. Yapılan teknik ölçümlerde Aliağa'da saptanan/ölçümlenen kirlilik, bilimsel değerlendirmelere karşılık gelecek izin verilen kirlilik değerlerini kat be kat aşmış durumdadır. Yayınlanan bi-

limsel çalışmalara ait raporlara ulaşmak zor değildir. Bölgede bulunan demir-çelik, gemi söküm ve çimento fabrikaları üretim biçimlerinin sonucu olarak enterkonnekte sistemde elektrik kalitesini yarattıkları harmonik ve flikerlerle sürekli kirliletmektedirler.

Bölge turizm, tarım bölgesi konumundayken bu üretim tesisleri sayesinde neredeyse yaşanamaz hale gelmiştir. Hal böyle iken bu bölgeye 7 adet ithal kömüre dayalı termik santral yapmak kabul edilecek bir konu değildir. Bu noktada EMO Aliağa'da Termik Santrale karşıdır. Ama daha önce de söylediğimiz gibi yeri doğru seçilmiş (tarım, turizm, tarihi alan, doğal SİT alanları, meralar, göl kıyıları, vb. geri dönülmez yıkımların yaşanabileceği alanların dışında), kullanılacak teknolojisi en doğru ve bilimsel olan, işletmesi doğru ve gereksindiği şekilde, denetlemeleri sürekli ve bilimsel ellerce yapılan, çevre ve atmosfere kirlilik yaratmayan/üretmeyen, atıkları değerlendirilebilen bir termik santral, şayet ülkemizin elektrik enerjisi gereksinimi varsa kurulabilir, EMO bu parametreler ışığında yapılacak bir termik santrale karşı değildir. Ama bu değerlendirmede vurgulanması gereken; “ülkemizin ihtiyacı varsa”, yoksa emperyal ülkelere taşeronluk yapmak adına değil.

Şu bilinmelidir ki enerji gereksinimelerimizi karşılamak için kullanılabileceğimiz yerli kaynaklarımız vardır ve bizler halkın oyları ile ülkeye çeşitli ölçeklerde yönetme sorumluluğunu yüklenmiş tüm erklerden ulusal hak ve çıkarlarımızı gözetken ve çağdaş teknolojilerle desteklenen akılcı enerji politikalarını uygulamalarını istiyoruz.

İnsan ve canlı yaşamının devamlılığı adına, adil ve sürdürülebilir çözümler üretilebilmesi için, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının bir insan hakkı olarak ve kamusal bir anlayışla ele alınması mücadelemizi sürdüreceğiz.

TMMOB İZMİR İL KOORDİNASYON KURULU